

ИНСТИТУТ ЗА РЕУМАТОЛОГИЈУ

Број: 2/1 - 18

Датум: 03.02.2016.

Београд, Ресавска 69

На основу члана 16. Закона о заштити узбуњивача ("Службени гласник РС" бр. 128/14 - у даљем текст: Закон), Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених ("Службени гласник РС" бр. 49/15 - у даљем тексту: Правилник) и члана 25. Статута Института за реуматологију Управни одбор Института за реуматологију, на седници која је одржана 03.02.2016. године д о н е о је

П Р А В И Л Н И К О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА У ИНСТИТУТУ ЗА РЕУМАТОЛОГИЈУ

УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет правилника

Члан 1.

Овим Правилником уређује се поступак унутрашњег узбуњивања, начин одређивања лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем као и друга питања од значаја за унутрашње узбуњивање у Институту за реуматологију (у даљем тексту: Институт).

Значење појединих израза

Члан 2.

У смислу овог правилника, поједини изрази имају следеће значење:

1) "узбуњивање" је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и податке ради спречавања штете великих размера;

2) "узбуњивач" је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, пословном сарадњом и коришћењем услуга Института;

3) „унутрашње узбуњивање“ је откривање информације Институту као послодавцу;

4) “штетна радња” је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Члан 3.

Директор Института одређује лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, у складу са Законом.

ПОСТУПАК Покретање поступка

Члан 4.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем.

Садржина информације

Члан 5.

Информација садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и податке ради спречавања штете великих размера.

Информација може да садржи потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу.

Институт је дужан да поступа и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења, у складу са законом.

Институт не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета узбуњивача.

Достављање информације

Члан 6.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се писмено или усмено.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредно, предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, обичном или препорученом пошљом, као и електронском поштом на e-mail лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, у складу са законом.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник.

Уколико се достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши непосредном предајом писмена или усмено, о примљеној информацији се саставља потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, и то приликом пријема писмена, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Уколико се достављање писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем врши обичном или препорученом пошиљком, односно електронском поштом, издаје се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем. У том случају се, као датум пријема код препоручене пошиљке наводи датум предаје пошиљке пошти, а код обичне пошиљке датум пријема пошиљке у Институту.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са законом.

Члан 7.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем или на којим је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може да отвори само лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације

Члан 8.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем садржи следеће податке:

- 1) кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 3) број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању
- 4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- 5) податке о Институту
- 6) печат Института;
- 7) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Записник о усмено достављеној информацији

Члан 9.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник.

Записник о усмено достављеној информацији садржи следеће податке:

1. податке о Институту и лицу које саставља записник;
2. време и место састављања записника
3. податке о присутним лицима;
4. опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, податке о времену, месту и начину кршења прописа из области радних односа, безбедности и здравља на раду, људских права запослених, опасностима по њихов живот, здравље, општу безбедност, животну средину, указивање на могућност настанка штете великих размера и друго;
5. примедбе узбуњивача на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са садржином записника;
6. потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;
7. печат Инстута.

Поступање по информацији

Члан 10.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем дужно је да пре давања изјаве о информацијама у вези са унутрашњим узбуњивањем:

- обавести узбуњивача о његовим правима прописаним Законом, а нарочито да не мора откривати свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,
- поучи узбуњивача да своје информације у вези са унутрашњим узбуњивањем даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног изказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног законика.

Члан 11.

Након пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем је дужно да по њој поступи без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему овлашћено лице обавештава директора Института, као и узбуњивача, уколико је то могуће на основу расположивих података

Члан 12.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, овлашћено лице које води поступак може узимати изјаве од других лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему саставља записник, који садржи следеће податке:

- 1) податке о Институту и лицу које саставља записник;
- 2) време и место састављања записника;
- 3) податке о присутним лицима;
- 4) опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 5) примедбе присутног лица на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са садржином записника;
- 6) потпис присутних лица и лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 7) печат Института.

На садржину записника може се ставити приговор.

Информисање узбуњивача

Члан 13.

На захтев узбуњивача Институт је дужан да пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Институт је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Извештај о предузетим радњама

Члан 14.

По окончању поступка, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем :

1. саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем ;
2. предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње, насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, овлашћено лице доставља директору Института и узбуњивачу.

Члан 15.

Извештај из члана 14. овог правилника садржи следеће податке:

- 1) време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) радње које су након пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем предузете у циљу провере информације;
- 3) која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, уз навођење датума и начина њиховог обавештавања;
- 4) шта је утврђено у поступку о информацији, уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов опис, те да ли су такве радње изазвале штетне последице;
- 5) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 6) печат послодавца.

Члан 16.

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од три дана од дана пријема извештаја.

Предлог мера

Члан 17.

На основу поднетог извештаја о предузетим радњама, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, предлаже мере у циљу отклањања утвршених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем, у року од десет дана од дана достављања извештаја директору Института и узбуњивачу.

Предлог мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем обавезно садржи:

1. податке о послодавцу и лицу,
2. време и место састављања,

3. навођење и детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем,
4. конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем као и рокове за њихово извршење,
5. образложење због чега се баш тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем,
6. име лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем,
7. печат Института.

Члан 18.

На основу извештаја и предлога мера овлашћеног лица из чл. 14. овог правилника директор Института дужан је да, у оквиру својих овлашћења, предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности на које је указано информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице настале у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Заштита података о личности узбуњивача

Члан 19.

Лице које је овлашћено за пријем информација дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Лице овлашћено за пријем информација је дужно да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације је дужно да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Право на заштиту узбуњивача

Заштита узбуњивача

Члан 20.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом ако:

- 1) изврши узбуњивање у Институту, узбуњивање овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом;
- 2) открије информацију која садржи податке о кршењу прописа и др. у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
- 3) ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Директор Института дужан је да, у оквиру својих овлашћења заштити узбуњивача од штетне радње као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Члан 21.

Право на заштиту од узбуњивања имају и повезана лица.

Повезаним лицима сматрају се лица која су као повезана лица предвиђена законом којим се уређују привредна друштва.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

Члан 22.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 23.

Лице које је овлашћено за пријем информације дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, у складу са Законом о заштити података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Лице овлашћено за пријем информације у вези са унутрашњим узбуњивањем дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откривен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 24.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

- 1) достави информацију за коју је знало да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 25.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података претходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица дужни су да се прдржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

ЗАШТИТА УЗБУЊИВАЧА И НАКНАДА ШТЕТЕ

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај

Члан 26.

Институт не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- 1) запошљавање;
- 2) стицање својства приправника или волонтера;

- 3) рад ван радног односа;
- 4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- 5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- 6) дисциплинске мере и казне
- 7) услове рада;
- 8) престанак радног односа;
- 9) зараду и друге накнаде из радног односа
- 10) учешће у добити послодавца;
- 11) исплату награде и отпремнине;
- 12) распоређивање или премештај на друго радно место;
- 13) непредузимање мера ради заштите због узнемиравања од стране других лица;
- 14) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Накнада штете због узбуњивања

Члан 27.

Забрањено је предузимати штетне радње према узбуњивачу због узбуњивања, односно у вези са узбуњивањем.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

Судска заштита узбуњивача

Члан 28.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

Члан 29.

На све што није регулисано овим правилником, а у вези је са узбуњивањем, примењиваће се одредбе Закона о заштити узбуњивача и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од занчаја за унутрашње узбуњивање код послодвца који има више од десет запослених.

Члан 30.

Овај Правилник објављен је на огласној табли Института дана 05. фебруара 2016. године, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

**ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА**

Прим. мр сци. мед. др Ненад Лујић